కరిస్తున్నట్లు పాండు తల ఊపాక చెప్పటం కొనసాగించాడు.

"నిమ్స్‌లో ఉన్నపుడు ఒకరోజు టీవీలో వస్తున్న వార్తలు చూస్తున్నాను. తాజ్‌హోటల్ మీద దాడులు జరిగిన సంవత్సరంలోపే హోటల్ పునః నిర్మాణం పూర్తి చేసి దానిని తిరిగి ప్రారంభిస్తున్న వార్త అది. హోటల్‌లో పెద్ద ఫంక్షన్ జరుగుతోంది. దానిని బ్యాక్‌డ్రాప్‌గా చూపిస్తూ వార్తను కవర్ చేస్తున్నారు టీవీ క్రూ. అక్కడ కూర్చుని ఉన్న అతిథుల మధ్య కనిపించాడు శివరామన్. అప్పుడు.. అప్పుడు నమ్మాను! నేను నేరం చెయ్యలేదని.."

"ఏమో.. మీరు చంపింది శివరామన్‌ని కానప్పుడు.. మా నాన్నను చంపింది మీరే అయి ఉండవచ్చు కదా?"

"అదే నిజమయితే.. శివరామన్ అజ్ఞాతంలోకి వెళ్ళవలసిన అవసరం ఏముంది?" ఎదురు ప్రశ్నించాడు సహదేవ్.

"నిజమే!" ఒప్పుకున్నాడు పాండు.

"నా మీద హత్యానేరం మోపి జైలుకు పంపినప్పటికంటే.. అది తప్పుడు ఆరోపణ అని తెలిసినప్పటి నుండి నా మనస్తాపం ఎక్కువయింది"

"మరి ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియచేసి మీరు బయటపడవచ్చు కదా!"

"నేను చెప్పిన మాటలు నమ్మేది ఎవరు? అదే నిజమయితే.. అతన్ని చూపించమంటున్నారు.." నిర్వేదంగా చెప్పాడు సహదేవ్.

"అతన్ని వెతికే ప్రయత్నాలు చేసి ఉండవలసింది.."

నవ్వాడు సహదేవ్.

"ప్రముఖ ప్రైవేటు డిటెక్టివ్‌లను ఏర్పాటు చేశాను. ఆరు నెలలు గడిచాయి. లక్షల్లో ఖర్చు అయింది. కానీ ఫలితం శూన్యం"

"మిమ్మల్ని జైల్లో పెట్టి మరీ మీ డబ్బుని ఎంజాయ్ చేస్తున్నాడన్న మాట.."

ఇద్దరూ సుదీర్ఘ ఆలోచనలో మునిగిపోయారు.

★ ★ ★

పాండు, సహదేవ్‌ల మధ్య సాన్నిహిత్యం రోజు రోజుకీ పెరగసాగింది.

కేవలం ఒక సెల్‌లో ఉండటమే కాదు.. ఒకే వ్యక్తిచేత మోసపోయిన భావన వారిని ఏకం చేసింది.

అయితే పాండు శిక్షాకాలం పూర్తికావటంతో.. అతను విడుదల అయ్యే రోజు వేగంగా దగ్గరకు వస్తోంది.

వెల్లకిలా పడుకుని, రెండు చేతులూ తలకింద పెట్టుకుని, సీలింగ్ వైపు దీర్ఘంగా చూస్తూ.. ఆలోచిస్తున్నాడు పాండు.

అతనిని మాట్లాడించటానికి ప్రయత్నించాడు సహదేవ్.

"బయటకు వెళ్ళిన తరువాత ఏం చేద్దామనుకుంటున్నావ్? "

"ఏమి చేసినా చెయ్యకపోయినా, కలెక్టర్ ఉద్యోగం మాత్రం చెయ్యదలుచుకోలేదు. ఎందుకంటే.. అది మనకు ఇకరాదు కాబట్టి!"

"నేను మాట్లాడుతున్నది దాని విషయం

కాదు..”
కాసేపు మౌనంగా ఉన్నాడు పాండు.
“అన్యాయంగా మా నాన్నను చంపిన ఆ శివరామన్‌ను ఏమీ చెయ్యకుండా వదిలెయ్యటం అంటే.. మా నాన్నను మరొక సారి చంపటమే! అందుకే వాడు ఎక్కడ ఉన్నా బయటకు తీసుకువస్తాను.. చట్టానికి పట్టి ఇస్తాను..”
“ఇవన్నీ చేయాలంటే బాగా డబ్బు అవసరం..”
మాట్లాడలేదు పాండు.
“నువ్వు చేసే పని వల్ల అందరికంటే ఎక్కువ లాభం ఎవరికో తెలుసా?.. నాకే!”
ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు పాండు.
“నువ్వు శివరామన్‌ని చట్టానికి అప్పచెప్పిన మరుక్షణం నేను నా నేరం నుండి బయటపడతాను”
“అవును..”
“అందుకే.. నీకు కావలసిన అన్ని సదుపాయాలూ, డబ్బూ ఏర్పాటు చెయ్యమని భారతికి చెప్పాను. నువ్వు బయటకు వెళ్ళే సరికి నీ అపాయింట్‌మెంట్ ఆర్డర్ తయారవుతుంది. బయటకు వెళ్ళిన రోజే మా కంపెనీలో వైస్ ప్రెసిడెంట్‌గా చేరు. నీకు అప్పచెప్పే ఏక సూత్ర ఎజెండా- శివరామన్‌ని పట్టుకోవటం! తద్వారా నన్ను విడుదల చేయించటం..”
“నాకేమీ క్వాలిఫికేషన్ ఉందని.. అంత పెద్ద పోస్టు? ”
అతని మాటలు మధ్యలోనే ఖండించాడు సహదేవ్- “నాతో కలిసి ఒక గదిలో ఇన్ని రోజులు గడిపావు. నా భార్య తరువాత నాకు అత్యంత సన్నిహితుడివి నువ్వే! అంతకంటే ఇంకేమి క్వాలిఫికేషన్ కావాలి? నీ గురించి నాకు బాగా తెలిసింది. నేను చెప్పినట్లు చెయ్యి. మన ఇద్దరికీ మేలు జరుగుతుంది.”
“సరే!” అన్నాడు పాండు.

మరో మూడు రోజుల తరువాత విడుదల అయ్యాడు పాండు.
విడుదల అయిన వెంటనే సరాసరి సహదేవ్ ఇంటికి వెళ్ళి ఆయన భార్య భారతిని కలిశాడు.
ఆమెకి అన్ని విషయాలూ ఎప్పటికప్పుడు సహదేవ్ ద్వారా తెలుస్తూనే ఉన్నాయి. అందుకే పాండును సాదరంగా ఆహ్వానించింది.
“ఎలా ఉన్నారు ఆయన? ” ఆ మాటలు అడుగుతుంటే భారతి కళ్ళలో గిర్రున తిరగాయి నీళ్లు.
వాటిని చూడలేనట్లు తల వంచుకున్నాడు పాండు.
“ఎలా బాగుంటారు మేడమ్? చేయని నేరానికి శిక్ష అనుభవిస్తున్నానన్న బాధ ఒక వైపూ.. ఒక వ్యక్తి పన్నిన వలలో ఇంత తేలికగా చిక్కుకున్నానన్న అవమానం ఇంకొకవైపూ ఆయనను పట్టి పీడిస్తున్నాయి”
“నాకు తెలుసు..” కాసేపు ఆలోచిస్తున్నట్లు ఉండిపోయింది భారతి.
“మొదటిసారి శివరామన్‌ని చూడగానే నాకెందుకో అతను నచ్చలేదు. అతని ప్రవర్తన నటనలాగా అనిపించింది. ఆ విషయం ఆయనకు చెప్పాను కూడా!

అయితే నా మాటలు పట్టించుకోలేదు. నేనూ ఆ విషయం వదిలివేశాను. అదే నేను చేసిన తప్పు. ఆయన నమ్మినా, నమ్మకపోయినా.. నేను చెప్పిన విషయం గురించి మరింత జాగ్రత్త తీసుకుని ఉండ వలసింది.."

"జరిగిపోయిన విషయాలు తవ్వుకుని ఉపయోగంలేదు మేడమ్! జరగవలసినవి చూద్దాం!! దాని వలన ఆయన త్వరగా బయటపడే అవకాశం ఉంది.."

"ఆయన ముందే చెప్పి ఉంచారు. ఆయన చెప్పినట్లే మీకు ఆఫీసులో ఒక గది ఏర్పాటు చేయించాను. నేను స్వయంగా మిమ్మల్ని మిగిలిన స్టాఫ్ అంద రికీ పరిచయం చేస్తాను. వారు పూర్తిగా మీకు సహకరిస్తారు"

"థ్యాంక్యూ మేడమ్! ముందుగా రెండు రోజులు మా ఊరు వెళ్లి వస్తాను. అక్కడ మా అమ్మ ఒంటరిగా ఉంటుంది. ఆమెని తీసుకుని వస్తాను"

"త్వరగా రండి! ఆయన ఎంత త్వరగా బయటకు వస్తార్నది మీ మీదే ఆధారపడి ఉంది.."

అర్థం చేసుకున్నట్లు తలూపి బయటకు నడిచాడు పాండు.

★ ★ ★

ఊరు ఏమీ మారలేదు.

ఊరిలో పరిస్థితులూ ఏమీ మారలేదు.

కాంతం మాత్రం బాగా మారిపోయింది. ఒక్కసారిగా వృద్ధాప్యం మీద పడినట్లు కుంగిపోయింది.

కొడుకుని చూడగానే బావురుమని ఏడ్చింది

ఆ దుఃఖంలో ఇన్నేళ్ళ ఎడబాటు ఉంది.

భర్త ఏమయ్యాడో తెలియని ఆవేదన ఉంది.

"ఊరుకో అమ్మా.. ఊరుకో!" ఊరడిస్తూ అన్నాడు పాండు.

నెమ్మదిగా సంబాళించుకుంది ఆమె. "ఊరుకోక చెయ్యగలిగింది మాత్రం ఏముంది నాయనా? జీవితమంతా నీ భవి ష్యత్తు బాగుండాలని ఆరాటపడ్డాము. నువ్వు కూడా కష్టపడ్డావు. కేవలం ఒక వ్యక్తి అరాచకానికి బలి అయి మనందరి జీవిత కష్టం నేలపాలు అయింది కదా? "

తల్లి తన ఉద్యోగం గురించి మాట్లాడు తోందని అతనికి అర్థం అయింది.

"అదొక్కటే ఉద్యోగం కాదమ్మా! అంత కంటే ఎక్కువ జీతం వచ్చే ఉద్యోగమే వచ్చింది. ఆ మాట చెప్పి నిన్ను తీసుకువె ళ్ళటానికే వచ్చాను. కాకపోతే ఎక్కువ సమయం లేదు. వెంటనే చేరాలి"

"మా నాయనే! మంచి మాట చెప్పావు నాయనా! ఆనందంతో మనసు ఉప్పొంగు తోంది" అంది కాంతం.

అంతలోనే! ఏదో గుర్తుకువచ్చినట్లు మరలా దుఃఖంలో మునిగిపోయింది. "ఈ విషయం తెలిస్తే మీ అయ్య ఎంత సంతోషించేవాడో? ఎక్కడ ఉన్నాడో? ఏమై పోయాడో? ఆ రోజు నుండి ఆచూకీ లేకుండా పోయాడు. అసలు ఉన్నాడో, లేడో కూడా తెలియదు.." వెక్కిళ్ల మధ్య అంది ఆమె.

పాండు మనసులోనే తర్జన భర్జన పడ్డాడు- తల్లికి తండ్రి చనిపోయిన విషయం చెప్పాలా? వద్దా? - అని. చివ రకు చెప్పటమే మంచిదనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

విషయం తెలిసిన కాంతం కుంగి పోయింది.

మనసులో ఇంతకాలం ఎక్కడో ఒక మూల అనుమానం తొలుస్తున్నా.. అది నిజమని తెలిసిన బాధ ఆమెను కుదిపే సింది.

దాదాపు గంట తరువాత ఆమె కోలు కుంది.

"ఇంకా ఇక్కడ ఎందుకమ్మా? నాతో పాటు రా!"

"తొందరేముంది నాయనా? నెమ్మదిగా వస్తాన్లే!" మంచం మీద నుండి లేస్తూ అంది.

"ఇంతకీ నీకొచ్చింది ఏమి ఉద్యోగం? " కుతూహలంగా అడిగింది.

"నాన్నని చంపినవాడిని పట్టుకునే ఉద్యోగం!"

★ ★ ★

పాండు వచ్చాడని తెలిసి ఊర్లోనివారు చాలామంది పలకరించటానికి వస్తున్నారు.

తమలో ఒకడు జైలు జీవితం గడిపి బయటకు రావటం అన్నది పెద్ద విశేషం కాకపోయినా.. సొంతం బయటకు రాక ముందే పెద్ద ఉద్యోగం సంపాదించటం మాత్రం వారి దృష్టిలో విశేషమే!

వారి మాటల ద్వారా అతనికి వారి పరిస్థితి ఏమీ మారలేదని అర్థం అయింది. మార్పు అంటూ ఉంటే.. అది బాజీరావు చేస్తున్న దౌష్ట్యాల విషయంలోనే! అవి రోజు రోజుకీ పెరుగుతున్నాయి.

వారిలో ఒకడుగా.. వారు అనుభవిస్తున్న బాధలు చూసి కూడా, ఏ బాధ్యతాలేనట్లు పట్టించుకోకుండా వెళ్ళిపోలేడు.

అందుకే ఒకసారి బాజీరావుని కలుసుకోదల్చుకున్నాడు.

అతన్ని కలుసుకోవటానికి మరొక కారణం- శివరామన్ ఆచూకీ అతనికి తెలిసే అవకాశం ఉండటం.

★ ★ ★

లోపలకు వస్తున్న పాండుని చూడగానే బాజీరావు మొహం కళ తప్పింది.

మేకపోతు గాంభీర్యం మొహం మీదకి తెచ్చుకుని "రావోయ్ పాండు, రా! ఎప్పుడు వచ్చావేమిటి? " అంటూ పలకరించాడు.

"నిన్న వచ్చాను లెండి.." క్లుప్తంగా చెప్పాడు పాండు.

ఆతనితో ఏమి మాట్లాడాలో బాజీరావుకి అర్థం కావటం లేదు. అతనికి చేసిన ద్రోహం తెచ్చిపెట్టిన గిల్టీఫీలింగ్ ఎక్కడో ఓ మూల పట్టి పీడిస్తోంది.

అతన్నే తదేకంగా గమనిస్తున్న పాండు- "ఏంటి సార్! ఎప్పుడు కనిపించినా రెడ్ బాక్స్ గురించి అడిగేవారు. ఈ సారి అడగలేదేమిటి? " అన్నాడు.

"ఇప్పుడు దాని అవసరం లేదులే!" అన్నాడు బాజీరావు

"ఏం శివరామన్ మీకు కూడా కనపడటం లేదా? "

ఉలిక్కి పడ్డాడు బాజీరావు.

"శివరామన్‌కూ దీనికి సంబంధం ఏముంది? అయినా శివరామన్ చచ్చిపోయి సంవత్సరాలవుతుంది.." తత్తరపాటు కనిపించకుండా ఉండటానికి ప్రయత్నిస్తూ అడిగాడు అతను, "ఇంతకీ... అతను నీకెలా పరిచయం? "

"అతనితో నాకేమీ పరిచయం లేదు సార్! అతన్ని నేను ఇంతవరకు కలుసుకోను కూడా లేదు. అయితే.. నేను జైల్లో ఉన్నప్పుడు ఒక రూమర్ ప్రచారంలో ఉండేది! ఆ రోజు సహదేవ్‌గారి ఇంట్లో చనిపోయింది శివరామన్ కాదనీ.. మా నాన్న రామకోటి అనీ! ఆ విషయం గురించి మీకు ఏమన్నా వివరాలు తెలుసేమోనని వచ్చాను.."

"ఆ ఇంట్లో ఏమి జరిగిందో.. ఎవరు ఎవరిని చంపారో నాకు మాత్రం ఎలా తెలుస్తుంది? పేపర్లలో వచ్చింది మాత్రమే నాకూ తెలుసు. ఒకటి మాత్రం నిజం.. శివరామన్ బతికి ఉండి అతని ఆచూకీ తెలిస్తే నాకు చెప్పు. వాడి అంతు నేను చూస్తాను" పళ్ళు పటపటలాడిస్తూ అన్నాడు బాజీరావు.